

10.3.2011

Ägarstrategiska riktlinjer för Finavia Abp

Kommunikationsministeriet har i enlighet med lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007) 5 § 2 och 3 punkterna ställt upp följande, numrerade ägarstrategiska riktlinjer för Finavia Abp.

Lagstiftning om ägarstyrning och övriga grunder för styrningen

Bestämmelser om riksdagens, statsrådets och ministeriets behörighet att utöva styrning finns i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007). Bestämmelser om Finavia Abp:s beslutsfullmakter som avviker från aktiebolagslagen finns i bolagsordningen.

De centrala riktlinjerna för statens ägarpolitik finns i statsrådets principbeslut om ägarpolitiken (7.6.2007) samt i statsrådets övriga anvisningar. På Finavia Abp tillämpas finanspolitiska ministerutskottets ställningstagande med anvisningar från staten som ägare om premiering av och pensionsförmåner för företagsledningen (8.9.2009).

Allmänt om Finavia Abp

Finavia Abp:s branscher är flygplatsaffärsverksamhet och tjänster i anknäytning till flygplatser, flygtrafiktjänst samt övrig affärsverksamhet i anknäytning till flygplatser och flygtrafik.

Finavia Abp utgör en del av en systemhelhet bestående av olika trafikformer. I denna helhet upprätthåller och utvecklar Finavia Abp i Finland ett nätverk av 25 flygplatser samt flygtrafiktjänstsystemet i Finland. Flygplatsnätverket består av 18 civila flygplatser, 4 samarbetsflygplatser och 3 militära flygplatser.

Finavia Abp:s kunder är flygbolag, flygpassagerare, näringslivet, allmän luftfart, militär luftfart och statsluftfart. Finavia Abp har ställt som mål att vara ett kundcentrerat, modernt servicebolag med lönsam tillväxt, som har sakkunniga, motiverade och tjänstvilliga medarbetare. Finavia Abp har stor betydelse för säkerhetsmyndigheternas verksamhetsbetingelser inom den militära och statliga luftfarten.

Ägarskap

Finavia Abp är ett av staten helägt aktiebolag. Statsrådet har inga av riksdagen beviljade överlåtelsefullmakter för överlåtelse av aktier i Finavia Abp.

Begränsningarna i överlåtelsen av bolagets tillgångar framgår av bolagsordningen.

- (1) Finavia Abp är ett av staten helägt bolag med specialuppgifter som är underställt kommunikationsministeriets ägarstyrning.
- (2) Det är inte tillåtet att ur bolaget till extern instans överlåta bestämmanderätten över de tjänster och prissättningen av tjänster som hör till bolagets specialuppgifter.

Finavia Abp som statsbolag med specialuppgifter

I egenskap av ägare i Finavia Abp har staten ett specialintresse: den näringslivs-, samhälls-, säkerhets- och trafikpolitiska uppgift som staten har definierat (tillgång till tjänster och möjlighet att utnyttja flygplatserna). Styrningen av bolagets specialuppgifter tryggas i första hand genom branschspecifik lagstiftning.

- (3) Finavia Abp är en aktiv aktör, som uppmanar flygbolagen och övriga kunder att upprätthålla och öppna nya flyglinjer i Finland och till Finland. Finavia Abp:s pris-sättningspolitik uppmanar kunderna att flyga och utgångspunkten är att den är jämlik för alla.
- (4) Den internationella flygtrafiken har speciellt stor betydelse för Finavia Abp och för bolagets uppgift att främja sina kunders förutsättningar att få service och tillgång till flygförbindelser nationellt och internationellt.
- (5) Ett särskilt mål för Finavia Abp:s verksamhet (*specialuppgifter*) är att upprätthålla och utveckla ett enhetligt och samordnat statligt nätverk av flygplatser för främjande av luftfarten och Finlands flygtrafiktjänst för de behov den kommersiella flygtrafiken, övrigt civilflyg samt militär- och statsluftfarten har. Specialuppgiften är ytterligare att erbjuda flygtrafiktjänster i det luftrum som Finland ansvarar för enligt vad som särskilt föreskrivs eller bestäms om dem.
- (6) Finavia Abp:s samhälleliga och ekonomiska totalresultat bedöms utifrån hur och med vilka kostnader bolaget uppfyller sin samhälleliga serviceuppgift. Vid en helhetsbedömning är Finavia Abp:s verksamhet som helhet affärsekonomiskt lönsam.

Flygplatsnätverk

I lag föreskrivs om grunderna för Finavia Abp:s flygplatsnätverk enligt vad som gäller enligt Europaparlamentets och rådets direktiv om flygplatsavgifter (2009/12/EG) och i enlighet med särskilda nationella bestämmelser.

Avsikten med den nationella regleringen är att främja luftfarten genom att upprätthålla och utveckla ett riksomfattande flygplatsnätverk och flygplatstjänster för den kommersiella flygtrafiken, övrig civil luftfart samt den militära luftfartens och statsluftfartens behov med beaktande av Finlands samordnade flygplatssystem.

- (7) I nom flygplatsaffärsverksamheten upprätthåller Finavia Abp samtliga flygplatser som bolaget förvaltar över och på vilka det finns reguljär kommersiell trafik. I nom flygplatsnätverket tillämpas enhetsprissättning och serviceprinciper som har samordnats enligt flygplatsklassificeringen.
- (8) Finavia Abp agerar på ett sådant sätt att flygplatsnätverket bevaras i fungerande skick och i sin nuvarande omfattning. Samarbetet med de ekonomiska regionerna spelar en central roll när det gäller att utveckla verksamhetsförutsättningarna för flygtrafiken. Flygplatser och flygförbindelser marknadsförs i samarbete med de ekonomiska regionerna.

Flygtrafiktjänst

Finavia Abp är en sådan av kommunikationsministeriet utsedd leverantör av flygtrafikledningstjänster som avses i 116 § i luftfartslagen (1194/2009).

- (9) I affärsverksamheten för flygtrafiktjänst håller Finavia Abp inom sin omedelbara bestämmanderätt de system och den service i fråga om flygtrafiktjänster som Finavia Abp erbjuder såsom utsedd leverantör av flygtrafikledningstjänster i finländskt luftrum. Inom flygtrafiktjänster tillämpas enhetsprissättning och serviceprinciper som har samordnats enligt flygledningstjänster en-route, inflygningskontroll och flygplatskontroll eller utgående från flyginformationstjänsterna.
- (10) Finavia Abp deltar i integrationsutvecklingen inom den europeiska sektorn för flygtrafiktjänster i det nordeuropeiska luftrumsblocket i enlighet med EU-lagstiftningen och i den omfattning som det är tekniskt, verksamhetsmässigt och ekonomiskt motiverat för Finlands del. Bolaget säkrar att det i sin omedelbara ägo och under sin omedelbara bestämmanderätt har beslutsrätt om tjänstebudet och prissättningen i finländskt luftrum och på flygplatserna.

Tillgång till och prissättning av tjänster samt servicevillkor

I ett kundcentrerat servicebolag är tillgången till tjänster, prissättningen och servicevillkoren viktiga. Tillgången till säkerhetsmyndigheternas tjänster har tryggats i lag.

- (11) Finavia Abp ordnar sin verksamhet så att tillgången till tjänster, prissättningen och servicevillkoren på Finavia Abp:s koncernnivå i enlighet med lagstiftningen för branschen bildar en affärsekonomisk helhet där bolagets specialuppgift genomförs.
- (12) Tillgången till bolagets tjänster och servicevillkoren bedöms enligt hur både de ekonomiska och de lagstadgade uppgifterna har genomförts.
- (13) Bolaget sköter sina lagstadgade uppgifter exemplariskt. Bolaget agerar på ett sådant sätt att de samhälleligt motiverade behoven av myndigheternas flygplats- och flygtrafiktjänster tryggas.

Riskhantering och intressebevakning

- (14) Finavia Abp agerar så att den höga nivån på flygsäkerheten och säkerhetskulturen tryggas och att verksamheten på flygplatserna och i fråga om flygtrafiktjänster tryggas i samtliga säkerhetslägen.
- (15) Finavia Abp kan utöva affärs- och placeringsverksamhet inom övriga branscher i enlighet med bolagets bolagsordning förutsatt att denna verksamhet är affärsekonomiskt motiverad och konkurrensrättsligt godtagbar. Den övriga affärs- och placeringsverksamheten ska vara anpassad till bolagets specialuppgifter.

- (16) Finavia Abp:s investeringar, övriga förbindelser samt finansieringsrisker, verksamhetsrisker och övriga risker får inte försvaga bolagets möjligheter att utföra sin specialuppgift.
- (17) Finavia Abp ansvarar för intressebevakningen inom sin bransch med beaktande av sin specialuppgift.

Utredningar och riktlinjer i anknytning till förvaltningsområdets styrning

Finavia Abp:s verksamhet anknyter till kommunikationsministeriets förvaltningsområde och även i större omfattning till statsrådets verksamhet. I detta avseende är det motiverat att bedöma bolagets verksamhet på ett sådant sätt att de övriga statliga aktörernas olika uppgifter samordnas.

- (18) Kommunikationsministeriet utreder årligen på affärs-ekonomiska grunder storleken på de strukturella underskotten från Finavia Abp:s specialuppgifter och allokeringen av dessa.
- (19) Under år 2011 överför Finavia Abp på ett sätt som bestäms senare observationssystemet för produktion av flygvädertjänster till Meteorologiska institutet på ett sådant sätt som förutsätts för att trygga flygsäkerheten.
- (20) Under år 2011 utreder och genomför Finavia Abp i samråd med Senatsfastigheterna och berörda parter på ett sätt som bestäms senare en omfördelning av IP-Kiinteistö Ab:s förmögenhet och avslutar den separata dotterbolagsverksamheten mellan dotterbolagets kunder, Senatsfastigheterna, Finavia Abp och tredje parter.

Riktlinjer av engångsnatur för ägarstyrningen

- (21) För att trygga inrikes flygtrafiken har flygtrafikavgifterna sänkts med i genomsnitt 10 % fram till slutet av år 2011.
- Som ett led i avgiftssänkningen sänks bolagets stadgenliga dividend med 5 miljoner euro från resultatet för år 2010.
- (22) Kommunikationsministeriet anser det vara viktigt att flygplatsprojekten i Uleåborg och Tammerfors-Birkala kan genomföras enligt tidsplanerna för projektens projekt- och finansieringsplaner.

+++